

Schakend Nederland - maart 1995

Prof. dr. H.J. van den Herik:

Opwinding rondom Fritz3

De commentaren op mijn vorige twee rubrieken zwellen aan. Hoe sterk spelen de computers nu eigenlijk? Een allesbeheersende vraag daarbij is: Kun je als zwakke speler (van zeg 2450-2500) *regelmatig* Kasparov (2800) verslaan, al is het maar in snelschaakpartijen (5 minuten) of in rapidpartijen (25 minuten)? Het antwoord is: Kennelijk wel.

Godesberg

Wat in alle discussies naar voren komt is de vraag naar *gesloten toernooien* met een computer als deelnemer. Gewoon, een echte competitie en dan maar zien waar het programma eindigt. Het derde Godesberg Grootmeester-toernooi dat onlangs in Duitsland (nabij Bonn) gehouden werd voldeed perfect aan deze criteria. Het deelnemersveld was niet echt sterk en *Fritz3* behoorde tot de reguliere deelnemers. Het programma deed het niet slecht met 5½ uit 11, maar van wereldkampioensniveau of sterk grootmeesterniveau was absoluut nog geen sprake. Even leek het erop dat de eerste echte IM-norm werd gehaald, maar zelfs dat niet. De opwinding die daarover ontstond ontlokte aan de voorzitter van de titeltoekenningcommissie, Kevin O'Connell, de uitspraak dat de FIDE in beginsel alleen titels toekent aan spelers van vlees en bloed. Kortom, er is nog een lange weg te gaan. Mijn vraag is nu: hoe snel kun je een lange weg afleggen?

Toernooi

Fritz3 begon overtuigend met een remise tegen Kengis. Daarna volgden echter twee nederlagen. Toen besloot het *Fritz3*-team het strategische concept van het programma te wijzigen. Er moest

Opwinding rondom Fritz3

■ JAAP VAN DEN HERIK

voortaan gestreefd worden naar stellingen met een geïsoleerde pion. Want het was opgevallen dat *Fritz3* zowel bij het spelen met de geïsoleerde pion als er tegen in zijn element was. Als opening voor Wit werd 1. e4 gekozen (met tegen Piskov als vervolg 1. e4 e6 2. d4 d5 3. exd5 exd5 4. c4 om toch vooral de geïsoleerde pion op het bord te krijgen) en voor Zwart de Tarrasch-variant. Dit leverde inderdaad de nodige punten op.

Eindstand

De eindstand van het toernooi is: 1. Glek (2590) 8½ uit 11; 2. Piskov (2540) 7; 3. Kengis (2575) 7; 4. Slobodjan (2465) 6½; 5. Podzielnij (2455) 6½; 6. Maiwald (2455) 6; 7. *Fritz3* (-) 5½; 8. Kveinys (2525) 5½; 9. Wintzer (2335) 5; 10. Kerzesz (2365) 3½; 11. Grimm (2315) 3; 12. Heinbuch (2355) 2.

Partijen

Een origineel verslag van het toernooi staat in de *ICCA Journal* van maart 1995 (door André Schulz), dat in bewerking is afgedrukt in *Computerschaak*. Hieronder geven we de partij tussen de winnaar van het toernooi Grootmeester Igor Glek (Rusland) en *Fritz3* met commentaar ontleend aan Schulz.

Fritz3-Glek

3e Godesberg GM-toernooi

1. e4 c5 2. c3 e6 3. d4 d5 4. exd5 exd5 5. Pf3 a6 6. Le2 Pf6 7. dxc5 Lxc5 De geïsoleerde pion is er al weer. 8. 0-0 h6 9. Pbd2 0-0 10. Pb3

Lb6 11. Te1 Pc6 12. Pbd4 Te8 13. h3 Dd6 14. Le3

Glek heeft een aardige combinatie in het hoofd. 14. ..., Lxh3 15. gxh3 Txe3 16. Pf5 Df4 17. Pxe3 Lxe3 18. fxe3 Dg3+ 19. Kh1 Pe4 19. ..., Dxb3+ 20. Ph2 Pe4 21. Dxd5) 20. Tf1 Dxb3+ 20. ..., Pf2+ 21. Txf2 Dxf2 22. Dd2 Te8 23. Tf1 Dxe3 24. Dxe3 Txe3 en Wit staat beter. 21. Ph2 Dxe3 22. Lf3 Pg3+ 23. Kg2 Pxf1 24. Pxf1 Dg5+ Zwart staat natuurlijk heel goed en menige witspeler zou hier bezwijken, zo niet *Fritz3*. 25. Kh1 25. Kf2? Td8 26. Db3 Pe5 27. Ph2 Pd3+ met voordeel voor Zwart. 25. ..., Td8 26. Db3 Is het werkelijk met het doel pion b7? Antwoord: ja. 26. ..., Pe5 26. ..., b5! 27. Td1. 27. Ph2 Pxf3 28. Pxf3 Dh5+ 29. Kg2 Td6 30. Dxb7 Glek kon niet geloven dat dit mogelijk was, laat staan goed. 30. ..., Tf6 *Fritz3* verdedigt zich als een vorst. 31. Db8+ Kh7 32. Tf1 Df5 33. Dh2 De4 34. Dh3 Tf4 35. Kg3 f6 36. a3 g5 37. Dd7+ Niet mogelijk is 37. Pxd7+ fxg5 38. Dd7+ Kg6 39. Dd6+ Kh5 40. Txf4 (nu niet 40. ... Dxf4 want 41. Dxf4 wint), De3+! 41. Tf3 Dg1+ 42. Kh3 g4 mat, analyse van *Fritz3*. 37. ..., Kg6 38. Dc8 h5 39. Dg8+ Kh6 40. Dh8+ Kg6 41. Dg8+ Kh6 42. Df8+ Kg6 43. Dg8+, remise.